

suū tradidisset, accepta illi in muliercula tantum illuserunt, eaque tantum sunt abusi, ut vel ante diluculum deficeret. Suscepit igitur mane demortuæ mulieris corpus, illudque in domum suam reduxit Levita, ac dein partitus est eam in duodecim membra, et missis illis ad omnes tribus, cunctis ita facinus revelavit. Qua de causa bellum inter Benjamin et reliquos ortum. Prima quidem et secunda acie superior exstitit Benjamin, et occiderunt quadraginta millia virorum ex Israel. At postremo victus, tantam cladem accepit, ut prope totus periret. Superstitum autem plerique uxores sibi de finitimis rapuerunt, quoniam juraverat populus neminem se cum eis libenter matrimonio conjuncturum²¹. Quæ omnia hoc versu prædicuntur, et cæcus Benjamin furor, et duplex victoria (nam *comedet*, ait, et quidem bis, uti innuit addita voce *adhuc*), et ipse tandem cæteris esca factus. Possunt etiam aliter hæc de Benjamin intelligi, quod hic eadem ac Juda fata contigerit. Unde hostes quam sæpissime vicit, ita ut vel ex spoliis ditesceret; at post longum tempus, ad occasum Judaicæ fortunæ, ab hostibus demum victus est.

πάλιν ἑτέροις αὐτός. Δύναται μέντοι καὶ ἑτέρως αὐτὰ ταῦτα πῶς τοῦ Βενιαμὶν ἐκλήφθῃναι, διὰ τὸ τῆ τοῦ Ἰούδα συγκεκληρωθῆναι καὶ τὴν τούτου φυλὴν· καὶ νικᾶν μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τοὺς πολεμίους, ὡς καὶ κατὰ περισσίαν πλουτεῖν ἀπὸ τῶν σκύλων αὐτῶν· ὁψὲ δὲ ποτε τοῦ καιροῦ, καὶ πρὸς ἐσπέραν αὐτὴν τῶν Ἰουδαϊκῶν ἤδη πραγμάτων, ὑπὸ πολεμίους γενέσθαι.

Α νίαν τὸν ἄνθρωπον. Τοῦ δὲ κατὰ πολλὴν ἀνάγκην τὴν γαμετὴν αὐτοῖς ἀνθ' ἑαυτοῦ προῖεμένου, λαβόντες ἑκεῖνοι τὸ γύναιον, εἰς τοσοῦτον ἐμπαίξαντες αὐτῷ παρεχρήσαντο, ὡς μὴ δυνηθῆναι αὐτῷ μηδὲ μέχρις αὐγῆς ἐξαρκέσαι. Ἀνελάμενος οὖν ὁ Λευίτης μεθ' ἡμέραν νεκρὸν τοῦ γυναιίου τὸ σῶμα, καὶ κομίσας εἰς τὸν οἶκον τὸν ἑαυτοῦ, διαιρεῖ μὲν εἰς δώδεκα μοίρας αὐτὸ, μίαν δὲ κατὰ φυλὴν ἐκάστην διαπεμψάμενος, οὕτω πᾶσι τὸ τολμηθὲν ἐφανέρωσεν. Ἐπὶ τοῦτο πρὸς τὸν Βενιαμὶν τοῖς λοιποῖς γίνεται πόλεμος. Καὶ προτέραν μὲν καὶ δευτέραν ὁ Βενιαμὶν μάχην νικᾷ, καὶ χιλιάδας εἰς τεσσαράκοντα τοῦ Ἰσραὴλ διαφθείρει. Συμπεσὼν δὲ τὴν ὑστέραν, ἠττᾶται δεινῶς· ὡς μικροῦ μὲν καὶ κινδυνεῦσαι παντελῶς τὴν φυλὴν ἐκτριβῆναι, τῶν περιλειφθέντων δὲ γε τοὺς πλείονας ἀρπασαμένους ἑαυτοῖς ἐκ τῶν συγγενῶν νεάνιδας, εἰς γυναῖκας λαβεῖν, διὰ τὸ προσωμοκένοι τὸν λαὸν ἐκόντας αὐτῶν ἐπιγαμβρεύσασθαι μηδενί. Ταῦτα οὖν ἄπασαν ἐν τούτοις αὐτοῦ προμηνύει τὴν περιπέτειαν, ὅτι τὰ μὲν πρῶτα καὶ ἀλογίστως ὁ Βενιαμὶν ἐξορμήσας, οὐχ ἄπαξ μόνον, ἀλλὰ καὶ δις ἐπιτεύξεται. Θηράσει γάρ, φησί· καὶ τοῦ, ἔτι, ἡ προσθήκη τοῦτο παρασημαίνει· τελευταῖον δὲ ἤδη τροφή γενήσεται

Β ἀρπασαμένους ἑαυτοῖς ἐκ τῶν συγγενῶν νεάνιδας, εἰς γυναῖκας λαβεῖν, διὰ τὸ προσωμοκένοι τὸν λαὸν ἐκόντας αὐτῶν ἐπιγαμβρεύσασθαι μηδενί. Ταῦτα οὖν ἄπασαν ἐν τούτοις αὐτοῦ προμηνύει τὴν περιπέτειαν, ὅτι τὰ μὲν πρῶτα καὶ ἀλογίστως ὁ Βενιαμὶν ἐξορμήσας, οὐχ ἄπαξ μόνον, ἀλλὰ καὶ δις ἐπιτεύξεται. Θηράσει γάρ, φησί· καὶ τοῦ, ἔτι, ἡ προσθήκη τοῦτο παρασημαίνει· τελευταῖον δὲ ἤδη τροφή γενήσεται

EJUSDEM GENNADII

FRAGMENTUM IN EXODUM.

(*Ex catena Nicephori monachi, Lipsiæ, 1772.*)

CAP. XXVI.

VERS. 35. † Mensamque extra velum et contra mensam candelabrum in latere tabernaculi meridiano. Mensa enim stabit in parte aquilonis. †

Candelabro existimo lumen sensibilium istarum stellarum designari; et mensa terram, et panum propositione copiam rerum nobis e terra deducendam. Prior illa constructio dicitur sancta: *Post velamentum autem secundum tabernaculum quod dicitur Sancta sanctorum: aureum habens thuribulum*²², et cætera. Figura hæc futuræ constitutionis; uti illa præsentis vitæ. Aureum igitur thuribulum videtur mihi indicare illam acceptam esse Deo; *manna* autem significat cælestem et spiritualem Salvatoris cibum; *Virga Aaron, quæ fronderat*, sacerdotio Aaron æternum et perfectum Christi sacerdotium succes-

ΚΕΦΑΛ. ΚΓ'.

† Καὶ θήσεις τὴν τράπεζαν ἔξωθεν τοῦ καταπέτασματος, καὶ τὴν λυχνίαν ἀπέναντι τῆς τραπέζης ἐπὶ μέρος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς νότον· καὶ τὴν τράπεζαν θήσεις ἐπὶ μέρος τῆς σκηνῆς τὸ πρὸς βορρᾶν. †

Τὴν μὲν λυχνίαν οἶμαι τὸ ἐκ τῶν αἰσθητῶν τούτων ἄστρον αἰνίττεσθαι φῶς· τὴν τράπεζαν δὲ, τὴν γῆν· τὴν δὲ πρόθεσιν τῶν ἄρτων, τὴν ἐκ τῆς γῆς τῶν ἡμῶν ἐπιτηδείων ἀνάδοσιν. Αὕτη δὲ ἡ πρώτη σκηνὴ ἐπωνομάζετο ἅγια. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνῆς ἡ λεγομένη ἅγια ἀγίων· χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον, καὶ τὰ ἕξῃς. Σύμβολον ταῦτα τῆς μελλούσης καταστάσεως· ὡσπερ οὖν τὰ πρῶτα, τῆς παρούσης ζωῆς. Τὸ μὲν οὖν θυμιατήριον σημαίνει μοι δοκεῖ τὸ κεχαρισμένην αὐτὴν εἶναι Θεῷ· τὸ δὲ μάννα, τὴν οὐράνιον καὶ πνευματικὴν τοῦ Σωτῆρος τροφήν· τὴν δὲ ῥάβδον

²¹ Judic. viii, xxi. ²² Hebr. ix, 5.

Ἄρα ὡν τὴν βλαστήσασαν, τὸ τὴν Ιερωσύνην πρὸς τὸ ἀειθαλὲς ἐν Χριστῷ προβήσασθαι καὶ τὸ τέλειον· τὰς δὲ πλάκας τῆς διαθήκης, τὰς τῆς καινῆς διαθήκης σαρκίνας πλάκας τῶν καρδιῶν· τὸν δὲ ἐν ἅπασιν χρυσόν, τὸ τιμιώτερα τῶν παρόντων εἶναι τὰ μέλλοντα. Ὑπεράνω δὲ τῆς κιβωτοῦ Χερουβίμ δόξης, κατασκευάζοντα τὸ Ιλαστήριον. Ἦν τι χρυσοῦν πέταλον Ἰουδαίοις πεποιημένον ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ, καὶ Ιλαστήριον τοῦτο ἐκάλουν, ἀπὸ τοῦ τὸν Θεὸν ἐξιλεούμενον χρηματίζειν αὐτοῖς, ἐρωτῶσι περὶ τῶν κατεπειγόντων ἀπ' αὐτοῦ τὰ πρακτέα. Ἐπὶ τούτῳ Χερουβίμ ἐστῶτα δύο πεποιήτο, σύμβολα τῆς καθέδρας ὄντα τῆς θείας· διὰ τοίνυν τοῦ κατασκευάζοντος θρόνου τὸ Ιλαστήριον, τὸ παρεῖναι τε οἶμα τὸν ἐν τῷ θρόνῳ, καὶ ἐπισκιάζειν ἐξιλεούμενον, ἐσημαίνεται.

A surum; *tabulae testamenti*, tabulas novi testamenti, corda scilicet hominum; aurum ex omni parte ventura praesentibus praestantiora esse... *Superque arcam erant Cherubim gloriae obumbrantia propitiatorium*. Hoc erat lamina aurea a Judaeis arcae imposita, et propitiatorium vocabatur, quia hic dignantem Deum cum ipsis conversari interrogabant quid sibi ad eum placandum faciendum. Desuper stabant Cherubim duo, symbola divinae sedis: per thronum propitiatorium obumbrantem indicabatur ideo, ipsum adesse qui throno insedebat, et propitio studio gentem fovere.

Hoc erat lamina aurea a Judaeis arcae imposita, et propitiatorium vocabatur, quia hic dignantem Deum cum ipsis conversari interrogabant quid sibi ad eum placandum faciendum. Desuper stabant Cherubim duo, symbola divinae sedis: per thronum propitiatorium obumbrantem indicabatur ideo, ipsum adesse qui throno insedebat, et propitio studio gentem fovere.

EJUSDEM

FRAGMENTA IN PSALMOS.

(*Ex expositione Patrum Graecorum in Psalmos, int. Balth. Corderio.*)

IN PSALMUM PRIMUM.

« Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον. »

Μετὰ ταῦτα παραληψόμεθα τὸ παρὰ τοῦ Ἀκύλα λεγόμενον, *μεταπεφυτευμένον*. Πόθεν γὰρ τὸ ξύλον, περὶ οὗ ὁ λόγος, μεταπεφυτεύεται ἐπὶ ταῖς τῶν ὑδάτων διαιρέσεις; Ἡ γὰρ ἐρριζωχὸς ἐν τῷ Πατρὶ, ἐπ' εὐεργεσία πολλῶν μεταπεφυτεύεται, εἰς τὸ καὶ ἄλλους μεταλαβεῖν αὐτοῦ τῆς εἰκόνας, τῆς κατὰ τὸ μεταπεφυτεῦσθαι λαμβανομένης. Οὐχ ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ Πατρὶ (ἔστι γὰρ), ἀλλ' ὅτι καὶ παρ' ἑτέροις γεγένηται. Ἡ καθ' ἑτέραν ἐπιβολήν, ἡ ψυχὴ ἐστὶ τοῦ Σωτῆρος, ἣν ἔλαθεν, ἐντεῦθεν μεταπεφυτευμένη ἐπὶ τὸν παράδεισον, ὅπου καὶ τὸ Εὐαγγέλιόν φησιν, αὐτὸν μετὰ τὸ πάθος γεγονέναι, διηγούμενον αὐτὸν εἰρηκέναι τῷ μετανοήσαντι ληστῇ· *Σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσθι ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ Θεοῦ*. Μεταπεφυτεύεται δὲ ἐκεῖ, ἵνα οἱ ἄξιοι σὺν Χριστῷ εἶναι, φωτίζονται ὑπ' αὐτοῦ τῷ τῆς γνώσεως φωτισμῷ, προκόπτοντες ἐν τῇ τῶν ὄντων θεωρίᾳ, κατὰ τὴν σοφίαν τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα δὲ οὕτως ἐξειλήφαμεν, ἐπειδὴ κυρίως ἐπὶ δένδρων λέγεται τὸ φέρειν καρπὸν. Τὸ δὲ διδόναι μᾶλλον ἐμφύχοις ἀρμόζει, καὶ ταῦτα λογικαῖς. Ζητητέον δὲ, εἰ ἔστι καιρὸς (τὸ ξύλον ζωῆς τοῦ καρποῦ λέγειν τὴν σοφίαν) καρπὸν ποτε μὴ ἔχειν, οὐχ ὅσιον, διὸ οὐκ εἴρηται, Ὅ τὸν καρπὸν αὐτοῦ ἐνέγκῃ ἐν καιρῷ αὐτοῦ, ἀλλ' ὁ τὸν καρπὸν αὐτοῦ δώσει ἐν καιρῷ αὐτοῦ. Καιρὸς δὲ αὐτοῦ τοῦ διδόναι ἡ τοῦ λαμβάνοντός ἐστὶν ἐπιτηδειότης. Ὅσον γὰρ τὸ ἐπ' αὐτῷ, ἔτοιμός ἐστιν αἰεὶ διδόναι τὸν καρπὸν αὐτοῦ. Τί δὲ τὸ φύλλον τῆς ζωῆς, τουτέστι τῆς σοφίας, οὐκ ἀπορρεῦσον, κατιδεῖν ἄξιον. Οὐκ ἄλλοθεν

B VERS. 3. « Et erit tanquam lignum. »

Post haec adjungamus id quod ab Aquila dictum est, *transplantatum*. Unde enim lignum, de quo hic sermo est, transplantatum fuit secus aquarum divisiones? Vel enim cum in Patre radicum esset, in commodum plurimorum transplantatum fuit, quo et alii participes existerent imaginis istius, quam in transplantatione assumpsit; non quod non sit in Patre (est etenim), sed quod etiam apud alios natus sit. Vel secundum aliam applicationem, anima Salvatoris, quam assumpserat, hinc transplantata est in paradysum, ubi etiam Evangelium ait ipsum post passionem exstitisse, narrans ipsum latroni poenitenti dixisse: *Hodie mecum eris in paradiso Dei*²². Illuc autem transplantatus fuit, ut ii qui Christi consortio digni sunt, ab ipso illuminentur lumine cognitionis, secundum Dei sapientiam in rerum contemplatione proficientes. Haec autem sic accepimus, quia proprie de arboribus dicitur quod fructum ferant. Hunc autem dare, magis congruit rebus animatis, iisque rationalibus. Porro quaerendum an sit tempus (lignum vitae fructus dicendo sapientiam) quo fructum aliquando non habet, non sanctum, quia non est dictum quod fructum suum ferat in tempore suo, sed, quod fructum suum dabit in tempore suo. Tempus autem ejus dandi, est suscipientis opportunitas; quantum enim ex parte ipsius, semper parata est dare fructum suum. Quodnam autem sit folium vitae, id est, sapientiae, quod non diffluat, consideratione dignum. Verum id ca-

²² Luc. xxiii, 43.